

Lambarka Taxanaha ah **502** La-korsaday **Diisambar 1976** Dib loo eegay **Maarso 2022**

Cinwaanka **Wareejinta Ardayda**

1. Halbeegyada Imaatinka

- 1.1 Dugsiga uu dhigto arday kayar 18 sano wuxuu ku saleysan yahay degenaanshaha ardayga iyo waalidkiisa ama mas'uulka sharciga ah.
- 1.2 Dugsiga uu dhigto ardayga 18 ama ka weyn wuxuu ku saleysan yahay deganaanshaha ardayga.

2. Ahmiyadaha Imaatinka - Mudnaanta imaatinka ee iskuulada Degmada 196 waxaa lagu bixin doonaa sida soo socota:

- 2.1 Ardayda ku nool aagga kaqeybgalka dugsiga ee la cogsaday;
- 2.2 Ardayda ku nool Degmada 196 laakiin ka baxsan aagga kaqeybgalka dugsiga ee la cogsaday, iyo
- 2.3 Ku socota ardayda ku nool meel ka baxsan Degmada 196.

3. Halbeegyada loogu taloglaay Wareejinta Ardayga - Gudiga Sare Dugsiyada kormeeraha inay qaabeeyaan iyo fulinta xeerarka iyo nidaamyada ay u oggolaadaan Dadka degan degmada 196 iyo non - dadka degaanka in ay cogsadaan dugsiga Degmada 196 ama xarunta ku salaysan barnaamijka waxbarashada gaarka ah ee ardayga waa la qori doonaa. Eeg qaybta 4aad, Ikhtiyaarada Beddelka.

- 3.1 Codsiyada ka beddelashada hal degmo dugsi 196 loona beddelo degmo kale oo ah degmo 196 (wareejin meel dhedaad ah) iyo ka baxsan degmada 196 loona wareejinayo degmo dugsi 196 (wareejin dhex dhedaad ah) ayaa loo tixgelin doonaa si shaqsi ahaaneed iyadoo lagu saleynayo ikhtiyaarrada wareejinta ee qaybta 4, iyo xeerarka iyo nidaamka la xiriira.
- 3.2 Haddii aan si gaar ah loo sheegin haddii kale, dhammaan ardayda beddelaneysa waxaa loo qoondeln doonaa dugsiyo bannaan oo ku saleysan awoodda dhismaha oo lagu daro boqolkiiba shan dadka degmada deggan iyo dhisidda awoodda dadka aan deggeneyn sida ay go'aamiyeen agaasimayaasha waxbarashada aasaasiga ah (ee fasallada k-5), waxbarashada dugsiga sare (fasallada 6-12) iyo waxbarashada khaaska ah (yaa go'aamin doona awooda barnaamijyada waxbarashada qaaska ee xarunta ku saleysan shariyada iyo siyaasadaha degmada).
- 3.3 Goorta la go'aaminayo boos u bannaan beddelka ardayda u dhixeyesa labada degmo, agaasimayaasha waxbarashada aasaasiga ah (fasallada k-5), waxbarashada dugsiga sare (fasallada 6-12) iyo waxbarashada gaarka ah (barnaamijyada waxbarashada gaarka ah ee ku saleysan xarunta) waxay leeyihiin awood ay ku go'aamiyaan, ku dhaafaan, kordhiyo ama yareeyo tirooyinka awooda ee iskuul ama barnaamij, hadba sida loogu baahdo, oo kolba xaalad loo eego.
- 3.4 Iskuulka Daraasaadka Deegaanka (ee loogu talagalay dhalinyarada iyo waayeelka loo aqbalo inay dhigtaan SES iyada oo loo marayo hanaan codsi gooni ah) uma furna noocyada kala iibsiga ee lagu sharaxay qeybta 4.
- 3.5 Dugsiyada Magnet waxay adeegsadaan nidaam diiwaangelin gaar ah oo ku faahfaahsan Nidaamka 502.3P, Ahmiyadaha Imaatinka ee Ardayda Bedelka - Dugsiyada Magnet.
- 3.6 Gaadiidka

- 3.6.1 Gaadiidka ardayda beddelka ah ee iskuulka ka baxsan (marka laga reebo sida ku xusan 3.6.2 iyo 3.6.3) waa masuuliyada ardayga waalidkiisa ama ilaaliyaha, ama qofka weyn ardayga jira 18 ama ka weyn. Haddii uu codsado waalidka, ilaaliyaha ama qofka weyn ardayga (iyadoo la adeegsanayo Nidaamka 707.7.1P, Codsiga Lagu Raacayo Basaska Jira ee Beddelka Ardayda Isdhaafsiga ama 707.7.3P, Codsiga Lagu Raacayo Basaska Jira ee Beddelka Ardayda Isdhaafsiga – Dugsiyada Magnet,) isdhaafsiga ardayga beddelka ah ayaa raaci kara baska dugsiga degmada 196 illaa iyo inta shuruudaha soo socda ayaa jira. Haddii mid ka mid ah shuruudaha soo socdaa wax iska beddelaan, oggolaanshaha lagu raaco baska dugsiga waa lagala noqon karaa.
- 3.6.1.1 Waxaa jira waddada basas oo jirta;
- 3.6.1.2 Ardaygu wuxuu joogi karaa joogsiga baska ee hadda jira;
- 3.6.1.3 Dib u noqoshada basaska looma baahna, iyo
- 3.6.1.4 Meel aan la qoondeln ayaa laga heli karaa baska.
- 3.6.2 Ardayda ka beddelanaysa hal iskuul oo u wareejinaya mid kale degmada 196 sababo la xiriira daryeel maalmeedka, gaadiidka waxaa loogu fidin doonaa sida ku qeexan Siyaasada 707, Gaadiidka Ardayda (qeybta 1.6, Gaadiidka Ardayda Dugsiga Hoose ee Daryeel maalmeedka) iyo Xeerka 707.2AR, Badbaadada Baska Dugsiga.
- 3.6.3 Gaadiid qaada ayaa la siin doonaa ardayda xaqa u yeelata gaadiidka ayada oo ay sabab u tahay diyaarinta badalada meesha ay duggsiga kasoo aadayaan sida uu ogolaaday Guddiga Dugsiga taariikhdu markay taariikhdu ahayd Diisambar 13, 2021. Xaq yeelashada gaadiidku waa muddo kooban.
- 3.6.4 Gadiidka ardeyda lagu wareejinayo xaafadaha kala duwan waxaa mas'uul ka ah ardeyga waalidkiisa ama ilaaliyihiiisa, ama ardeyga qaan gaarka ah ee jira 18 ama ka weyn Haddii waalidka, ilaaliyaha ama ardayga weyn uu codsado adeegsiga (iyadoo la adeegsanayo Nidaamka 707.7.2P, Codsiga Lagu Raacayo Basaska Jira ee Beddelka Ardayda Isdhaafsiga), arday wareejin dhix-dhexaad ah ayaa raaci kara baska duggsiga ee Degmadda 196 gudahood xuduudaha degmada 196 iyadoo la raacayo sharciga gobolka.

4. Ikhtiyarada Beddelashada

- 4.1 Barnaamijka Ikhtiyaariyada Isqorista Gobolka - Iyadoo la raacayo Xeerka Minnesota 124D.03, subd. 2, Degmada 196 waxay ku xadidi kartaa tirada ardayda aan deganayn ee u soo beddelanaya degmada ee hoos imanaya Barnaamijka ikhtiyaariyada Diiwaangelinta gobolka tiro aan ka yarayn ugu yaraan: 1) boqolkiiba hal wadarta isdiiwaangalinta heir kasta oo fasal ee degmada ah; ama 2) tirada deggenyeasha deggen ee heerkaas fasalka ah ee ka diiwaangashan degmo dadka aan deganayn degmadada sida hoos timaad Barnaamijka Ikhtyaarada Isqorista. Haddii Guddiga Dugsiga ay xaddidaan diiwaangelinta qaabkan, waa inay qaadaan tallaabo sannadle ah, kahor Janaayo 1 ee sannad kasta. Wixii macluumaad dheeraad ah, tixraac Xeerka Maamulka 502.4.1AR, Bedelka Ardayda: Barnaamijka Ikhtiyaariyada Isqorista Gobolka.
- 4.2 Barnaamijka Dhiirigelinta Qalinjebinta Gobolka - Iyadoo la raacayo Xeerka Minnesota ee 124D.68, Barnaamijka Dhiirigelinta Qalinjabinta, kormeeraha guud ayaa horumarin doona oo hirgelin doona xeerarka iyo habraacyada si loo fududeeyo bedelka ardayda uqalma barnaamijkan. Wixii macluumaad dheeraad ah, tixraac Xeerka Maamulka 502.4.2AR, Bedelka Ardayda: Barnaamijka Dhiirigelinta Qalinjabinta Gobolka.

- 4.3 Isqorista Sii Socota ee Ardayda Fasalka 11aad ama 12aad - Iyadoo la raacayo Xeerka Minnesota 124D.08, subd. 3, arday dhigta fasalka 11aad ama 12aad oo ka diiwaangashan dugsi Degmo 196 waalidkiis ama ilaaliyihiisuna u guuray degmo kale oo dugsi dhigasho oo ah Degmo 196 ama degmo kale, ama ardayga fasalka 11aad ama 12aad ee jira 18 sano ama ka weyn oo uu u guuray degmo kale oo dugsi dhigasho oo ah Degmo 196 ama degmo kale, wuu codsan karaa in lagu sii qoro dugsiga Degmada 196 ee uu dhigan jiray. Wixii macluumaaad dheeraad ah, tixraac Xeerka Maamulka 502.4.8AR, Bedelka Ardayda: Sii-waditaanka Diiwaangelinta Ardayda Fasallada 11ad iyo 12ad.
- 4.4 Heshiisyada Waxbarshada ee Ardayda Waxbarashada Gaarka ah ama Ardayda loogu talagalay Daryeelka iyo Daaweynta
- 4.4.1 Degmada 196 ayaa bixin doonta kharashka waxbarista ardayda degan ee hela waxbarashada khaaska ah ama daryeelka iyo adeegyada daaweynta ee degmooyinka kale ee iskuulada, hadii adeega noocan oo kale ah la go'aansado inuu ku habboon yahay nidaamka waxbarashada ilmaha ama meelaynta wakaaladda ka baxsan. Wixii macluumaaad dheeraad ah, tixraac qaybta 1 ee Nidaamka 502.4.6P, Heshiisyada Waxbarashada: Ardayda loogu adeegay Waxbarashada Gaarka ah, ama Daryeelka iyo Daaweynta.
- 4.4.2 Degmada 196 ayaa ka qaadi doonta kharashka waxbarashada ardayda aan deganeey ee hela waxbarashada gaarka ah ama adeegyada daryeelka iyo daaweynta ee xarun ku taal xuduuda Degmada 196. Wixii macluumaaad dheeraad ah, tixraac qaybta 2 ee Nidaamka 502.4.6P, Heshiisyada Waxbarashada: Ardayda loogu adeegay Waxbarashada Gaarka ah, ama Daryeelka iyo Daaweynta.
- 4.5 Ujeeddada Aasaasida Degenaanshaha - Codsiyada beddelka waa in loo tixgeliyaay iyadoo lagu saleynayo qorshooyinka degenaanshaha ee waalidka ama ilaaliyaha ardayga ama ardayga qaangaarka ah (da'da 18 ama ka weyn). Wixii macluumaaad dheeraad ah, tixraac Xeerka Maamulka 502.4.5AR, Bedelka Ardayda: Ujeedka Sugidda Degenaanshaha.
- 4.6 Daryeel-maalmeedka – Bedelaadda waxaa loo tixgelin doonaa inay buuxiso baahiyaha xanaano-maalmeedka ee ardayda xanaanada illaa fasalka shanaad. Wixii macluumaaad dheeraad ah, tixraac Xeerka Maamulka 502.4.4AR, Bedelka Ardayda: Daryeelka Ardayda ee Fasalada K-5.
- 4.7 Diyaarinta Meesha Dugsiga looga imaanayo – Codsiga baddalka ayada oo lagu salaynayo diyaarinta meesha dugsiga looga imaanayo ee guddigu aqbalay waa in loo tixgaliyaay shuruudaha lagu caddeeyay waxqabadka Guddiga Dugsiga ee quseeya. Wixii macluumaaad dheeraad ah, u tixraac Sharciga 502.4.3AR (Regulation 502.4.3AR), Badalada Ardayda: Waalidka/Mas'uulka/Codsiga Ardayga Qaangaarka ah, Hanaanka 502.2P. Muhiimad siinta Soo xaadiridda ee loogu tala galay Ardayda Baddalka iyo waxqabadka Guddiga Dugsiga ee khuseeya.
- 4.8 Codsiga Waalidka / Masuulka / Dadka Waaweyn - Codsiyada bedelka iyadoo lagu saleynayo sabab kasta oo aan ahayn kuwa ku taxan qeybaha 4.1 - 4.6 ee kore waxaa ansixin doona ama diidi doona agaasimaha heer degmo ee ku habboon iyadoo lagu saleynayo booska laga heli karo dugsiga la cogsaday. Wixii macluumaaad dheeraad ah, tixraac Xeerka Maamulka 502.4.3AR, Bedelka Ardayda: Codsiga Waalidka / Wakiilka / Arday Qaangaar ah.
5. **Warbixinta** -Maamulaha guud ama qofka loo xilsaaray ayaa sanad walba u soo gudbin doona Gudiga Dugsiga soo koobis ku saabsan bedelaada la siiyay inta udhaxeysa Degmada 196 iyo degmoyinka kale ee dugsiga, iyo inta udhaxeysa iskuulada degmada 196.

- Xeerka Minnesota 124D.03, barnaamijka xulashada isqorista
- Xeerka Minnesota 124D.08, Heshiiska u dhexeeya guddiyada iskuulka
- - Xeerka Minnesota 124D.68, barnaamijka dhiirigelinta qalinjabinta
- Xeerka Stewart B. McKinney , Sharciga Dadweynaha 100-77 (hoylaawe) 42 USC §11431-11435 (marin u helida caruurta hoylaawayasha ah ee waxbarashada dadweynaha ee bilaashka ah ee habboon)

Siyaasadaha/502/3-14-22